

ΤΙΜΗ: €

Υψηλό & Κτίριο

Αρχιτεκτονική του σήμερα

Today's Architecture GR/EN

Κέντρο Πολιτισμού/Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος Renzo Piano

[technical]

Πράσινες Στέγες
και Φυτεμένα Δώματα

Μέσα από την ρευστότητα
των παραμέτρων

Συνέντευξη με τον
Θεοφάνη Μπομπότη

Νέο Αρχαιολογικό
Μουσείο Πατρών

Η ανάπλαση της Νέας Παραλίας
της Θεσσαλονίκης

Κατοικία στη περιοχή της Αιγιάλειας

Κατοικία με σύγχρονη αντίληψη στον Αλιμό

→ Νέο κατάστημα **ATTICA**
στο **GOLDEN HALL**
(Λ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ)

→ Κτίριο **ALPHA BANK**
(ΛΕΩΦΟΡΟ ΑΘΗΝΩΝ 103)

→ Αναπνέοντας κάτω
από **2** κελύφη

→ Το νέο κτίριο της
SPORTSCAR A.E.

→ **ATHENS
METROPOLITAN
EXPO**

Μέσα από την ρευστότητα των παραμέτρων

Φιλίω Ηλιοπούλου, Αρχιτέκτων Μηχανικός, Αρχιτέκτων Τοπίου, MIA Harvard University
Υποψήφια Διδάκτωρ Ε.Μ.Π.

«Η επιλογή μου να σπουδάσω αρχιτεκτονική ήταν μεν συνειδητή αλλά χωρίς να υπάρχει σαφής εικόνα του τι θα μπορούσε να βρισκεται πίσω από αυτόν τον τίτλο. Καθ' όλη την πορεία, σπουδών και ενασχόλησης έως και σήμερα είχα την ευκαιρία να προσεγγίσω το τι περιελάμβανε η έννοια της αρχιτεκτονικής και πως αυτή θα μπορούσε να δημιουργηθεί. Το σημαντικότερο ήταν η δημιουργία ενός ιστού παραμέτρων με συνεχή επαναπροσδιορισμό τους αυτών καθ' αυτών, αλλά και στον μεταξύ τους συσχετισμό. Αυτό είναι μια από τις πιο μαγευτικές διαδικασίες στην αρχιτεκτονική σύνθεση».

Ανατρέχοντας κάποιος εν συντομία σε όλο το εύρος των έργων του συγκεκριμένου αρχιτέκτονα, δεν μπορεί παρά να γοητευθεί από την ιδιαίτερη προσοχή στην λεπτομέρεια της αρχιτεκτονικής αντιμετώπισης, η οποία τελικά «επιβάλλεται» στον εκάστοτε χώρο, αποκαλύπτοντας έτσι μια μοναδική ισορροπία μεταξύ αρχιτεκτονικής σύνθεσης μεγάλης κλίμακας και κατασκευαστικής λεπτομέρειας. Πρωταρχικός στόχος? Πρόκληση? Το μόνο βέβαιο είναι ότι ο Θεοφάνης Μπομπούτης επιδιώκει συνεχώς, την δημιουργία νέων προκλήσεων οι οποίες πρέπει να επιλυθούν, γεγονός που με τη σειρά του διαμορφώνει πρόσφορο έδαφος για ακόμα μεγαλύτερες ή περισσότερες προκλήσεις. «Άλλωστε, η μία πρόκληση παραχωρεί την θέση της στην

επόμενη – μέσα από συνδυασμούς σταθερών και ρευστών παραμέτρων, αποκαλύπτοντας έτσι το βάθος της αρχιτεκτονικής δημιουργίας. Υπό αυτήν την έννοια, δεν θα μπορούσα να διακρίνω εύκολα τις μεγαλύτερες ή μικρότερες προκλήσεις στην πορεία του γραφείου μου αλλά αναμφίβολα κάποια έργα, ανεξαρτήτως μεγέθους και για διαφορετικούς λόγους υπήρξαν σταθμοί στην εξέλιξη αυτή».

Συσσωρευμένες εμπειρίες μέσα από τις διαδρομές σχεδιασμού ποικίλων θεμάτων, διαλέξεις, ταξίδια, παρουσιάσεις κ.λ.π. δημιούργησαν ένα υπόβαθρο και μηχανισμούς ανάλυσης και προβληματισμού για την επίλυση του κάθε έργου. Ο Θεοφάνης Μπομπούτης είναι κατηγορηματικός ως προς την άποψη που υποστηρίζει ότι ο χρήστης αναγνωρίζει τη συνολική ποιότητα σχεδιασμού του κάθε έργου, ανεξάρτητα αν έχει ή όχι τη δυνατότητα να την αναλύσει.

«Το ζητούμενο άλλωστε είναι, η όσο το δυνατόν πληρέστερη χρήση του έργου από τον άνθρωπο και όχι η ανάλυση της αρχιτεκτονικής απ' αυτόν».

«Σ' ένα πρόβλημα δεν υπάρχει μόνο μια λύση αλλά πολλές, που μπορεί να είναι εξίσου σημαντικές και ενδιαφέρουσες. Ζούμε μια εποχή που χαρακτηρίζεται από την αύξηση της ταχύτητας (ίσως υπερβολική). Αυτό και μία σειρά άλλων αιτιών οδήγησαν άλλωστε στην κατάργηση των ρυθμών.»

Με αφορμή τον σχεδιασμό του Νέου Αρχαιολογικού Μουσείου της Πάτρας, από τον αρχιτέκτονα Θεοφάνη Μπομπούτη (αρχιτεκτονικό γραφείο "Θεοφάνης Μπομπούτης Αρχιτέκτονες"), ακολουθήσαμε την πορεία του στον χρόνο και διαπιστώσαμε την συνέπεια του στην έμπρακτη προβολή μιας φιλοσοφίας / θέσης για την αρχιτεκτονική, όπου το concept ενός έργου αποτελεί το άθροισμα συνιστωσών που αντιπροσωπεύουν μικρότερης κλίμακας θέματα προς επίλυση, με έναν ιδιαίτερο τρόπο.

Η συμμετοχή σε ελληνικούς και διεθνείς διαγωνισμούς, η εκπόνηση διαφόρων μελετών εντός και εκτός Ελλάδος, διαλέξεις και παρουσιάσεις, η ενασχόληση με τον σχεδιασμό ευρέος φάσματος θεμάτων, από ένα μικρό αντικείμενο έως έργα σύνθετα μεγάλης κλίμακας, πράγματι δημιούργησαν ένα πλαίσιο παραμέτρων και προβληματισμού που αποτελούν ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο ιστό δημιουργίας.

Με αφετηρία την προαναφερθείσα πεποίθησή

του, ο Θεοφάνης Μπομπότης δεν βρέθηκε ποτέ «εγκλωβισμένος» σε συγκεκριμένους ρυθμούς και επαναλήψεις. Πιστεύει πως σήμερα στο παγκόσμιο αρχιτεκτονικό γίγνεσθαι περιλαμβάνονται σημαντικά αρχιτεκτονικά έργα με έντονα διαφορετικές προσεγγίσεις, αλλά εξίσου εξαιρετικά.

Απαύγασμα μιας πολυετούς συνεπούς πορείας του αρχιτέκτονα στην ατέρμονη αναζήτηση του τρόπου με τον οποίο οι ανθρώπινες συμπεριφο-

ρές δημιουργούνται, σχετίζονται, διαμορφώνονται και επηρεάζουν εντός των ορίων της αρχιτεκτονικής, η ομιλία του κ. Μπομπότη στο Ελληνικό Ινστιτούτο Αρχιτεκτονικής με τίτλο «Μέσα από τη ρευστότητα των παραμέτρων...» αποκάλυψε την βαρύτητα της έννοιας της χρονικής μεταβολής στον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό και την συμβολή της στην «ρευστότητα της σκέψης». Παράμετροι όπως «Διαφάνεια – Κίνηση – Λειτουργία – Μεταβλητότητα - Αισθητική κ.λ.π.»

(λέξεις - κλειδιά που προβάλλονται και στην ιστοσελίδα του γραφείου "Θεοφάνης Μπομπότης Αρχιτέκτονες" ως μέρος της φιλοσοφίας του) εκφράζουν, συντονίζουν και διαμορφώνουν σχεδιαστικές προτάσεις όπου η επιλογή υλικών διαδραματίζει ενεργό ρόλο: «Άλλωστε πρωτογενή υλικά υπάρχουν πολύ λίγα στον κόσμο. Δεν πρέπει να είναι πάνω από 6-7: μπετόν, γαλί, μέταλλο, ξύλο, μάρμαρο, πλαστικό, κεραμικά και τα παράγωγά τους. Η χρήση τους σε σχέση

με τον χώρο, την υφή τους, την τεχνολογία τους κ.λ.π. μπορεί να διαφέρει από έργο σε έργο. Οι επιλογές αυτές επηρεάζονται επίσης από τις μορφές, από το περιβάλλον, την λειτουργία κ.λ.π.»

Με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον, ο αρχιτέκτονας Θεοφάνης Μπομπότης προσβλέπει σε αλλαγές όχι μόνο του δομημένου περιβάλλοντος μας αλλά κυρίως, της νοοτροπίας απέναντι σε περιβαλλοντικά θέματα τα οποία οφείλουν

να συνυπάρχουν στην αρχιτεκτονική δημιουργία. Η κορεσμένη οριζόντια επιφάνεια οφείλει να δώσει την θέση της στην κάθετη πια, σε μια προσπάθεια όχι περαιτέρω δόμησης αλλά ανασχεδιασμού των ήδη άναρχα σχεδιασμένων αστικών και μη χώρων μας.

Κάποτε πρέπει να καταλάβουμε αυτό που υποστηρίζει και ο ίδιος ο κ. Μπομπότης: «Τα υπάρχοντα κτίσματα επαρκούν ώστε να καλύψουν τις στεγαστικές μας ανάγκες.»

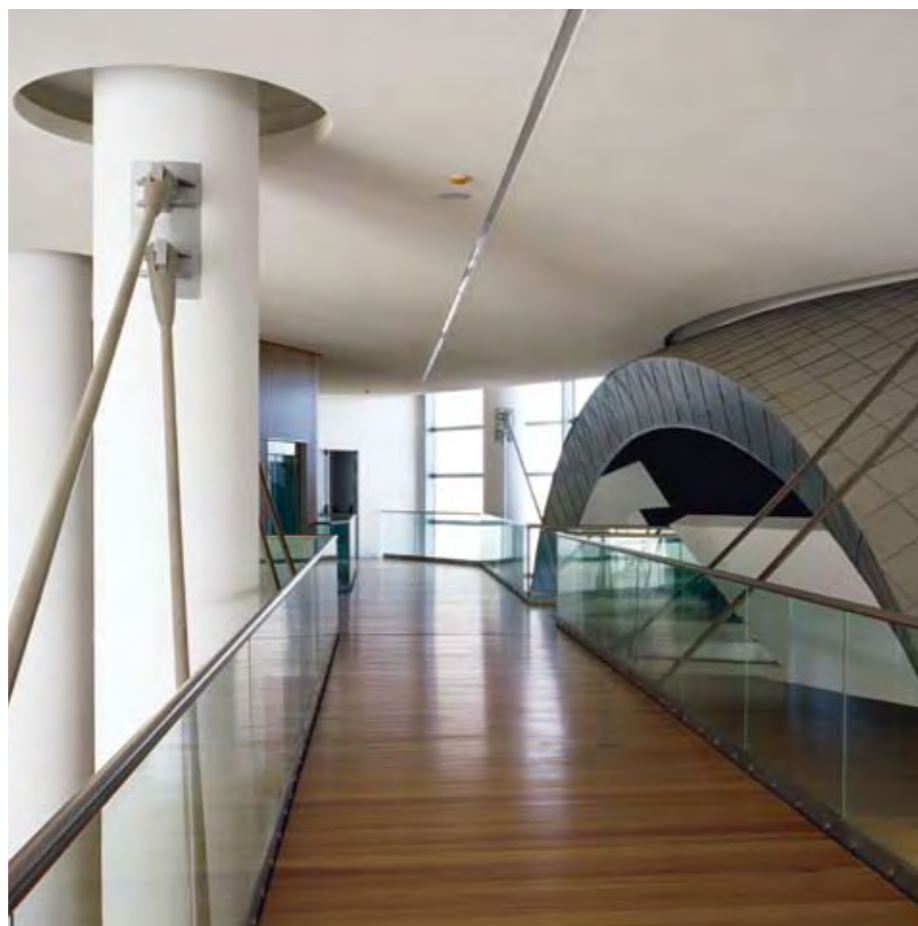
ΚΑΙΜΑΚΑ ΑΠΟ FOYER ΠΡΟΣ ΕΝΑΕΡΙΑ
ΔΙΑΔΡΟΜΗ & VIRTUAL MUSEUM

Through the fluidity of parameters

On the occasion of the design of the New Archaeological Museum of Patras, by the architect Theofanis Bobotis (of the architectural office "Theofanis Bobotis Architects"), we followed the architect's course over time and we realised his consistency in the practical projection of his architectural philosophy/"motto" where a project's concept constitutes the sum of elements which represent smaller scale issues to be resolved in a unique way.

"I consciously made the decision to study architecture without though having a clear idea

of what lies beneath this title. Throughout my personal course as an architect, I had the opportunity to approach to a certain extent the true essence of architecture and the procedure for its creation.

The most important aspect however was the establishment of a web of parameters with a continuous redefinition of themselves as well as of their correlations. This is one of the most enticing procedures in the architectural synthesis."

The architect's projects reveal a thorough examination for design details subtly imposed on any given space, which represent a unique balance between the initial architectural design concept and the finalised outcome. Is this therefore a fundamental objective? Or a challenge? What is for sure is that Theofanis Bobotis continuously seeks the creation of new challenges that need to be faced, which in turn shows the way for new or larger ones. "Besides, a challenge is replaced by the next one, through constant and fluid parameters, revealing thus the depth of

the architectural creation."

The long-time experience of the architect on the endless search of the way human behaviors are created, interrelated and formed within the limits of architecture, revealed the significance of the notion of time-change in the architectural design and its contribution to the "fluidity of thought".

Parameters such as "transparency - movement - operation - variability - etc." (keywords that appear also on the website of the office "Theofanis Bobotis Architects" as part of its philosophy) express, co-ordinate and shape design proposals where the carefully selected materials play an active role.

For the future, the architect Theofanis Bobotis aspires in changes not only of our built environment but mainly, of the mentality related to environmental issues which should co-exist in the architectural creation.

The saturated horizontal surface must acknowledge nowadays the leading role of the vertical one, in an effort to redesign our "chaotically planned" urban spaces.

Λεπτομέρεια Κεντρικής
Εισόδου Μουσείου

Εστιάζοντας στα μουσεία, των οποίων ο σχεδιασμός συνιστά ένα σημαντικό τμήμα των μελετών του γραφείου “Θεοφάνης Μπομπότης Αρχιτέκτονες”, επιχειρήθηκε η προσπάθεια κατανόησης του μηχανισμού παραγωγής κτιρίων των οποίων η ίδια η λειτουργία συμβάλλει στην εξέλιξη και στην παραγωγή πολιτισμού. Κτίρια στα οποία ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός καλείται να εξασφαλίσει εκτός από την έκθεση και προβολή των εκθεμάτων και τις συνθήκες εκείνες που θα διευκολύνουν ή ακόμα και θα κατευθύνουν την ανάπτυξη αυτών των δραστηριοτήτων.

Αφορμή φυσικά για το εγχείρημα αυτό στάθηκε ο σχεδιασμός του “Νέου Αρχαιολογικού Μουσείου Πατρών” από το προαναφερθέν μελετητικό γραφείο μετά από αρχιτεκτονικό διαγωνισμό που προκήρυξε το Υπουργείο Πολιτισμού ενώ το μέσο αποτέλεσε η συνέντευξη που ευγενικά παραχώρησε στο περιοδικό “Υψηλ και Κτίριο” ο ίδιος ο αρχιτέκτονας κ. Θεοφάνης Μπομπότης:

Ερ: Θα ήθελα να ξεκινήσουμε από την φάση στην οποία βρίσκεται αυτήν την στιγμή το νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Πατρών, την μελέτη σχεδιασμού του οποίου έχει εκπονήσει το γραφείο σας.

Απ: Το Μουσείο έχει ήδη ολοκληρωθεί ως προς το κτιριακό του σκέλος και υπολείπεται η ολοκλήρωση της διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου. Έχουν επίσης ξεκινήσει οι εργασίες για την Μουσειακή έκθεση, την μελέτη της οποίας επίσης είχαμε εκπονήσει.

Ερ: Τα τελευταία χρόνια ασχολείστε πιο συστηματικά με τον σχεδιασμό μουσείων πέραν αυτού της Πάτρας, όπως για παράδειγμα των Χανίων, της Βεργίνας και του Καΐρου. Ποια τα ιδιαίτερα στοιχεία μιας τέτοιας

αρχιτεκτονικής μελέτης και ποιά η κοινή συνισταμένη τους πέραν του χαρακτήρα τους ως δημόσια οικοδομήματα (εύκολη πρόσβαση, άμεση αντίληψη του χώρου και λειτουργικότητα);

Απ: Πράγματι την τελευταία οκταετία ασχοληθήκαμε με τα τέσσερα αυτά σημαντικά μουσεία. Στο Μουσείο του Καΐρου συμμετείχαμε στο διαγωνισμό αποκομίζοντας σημαντικές εμπειρίες. Κερδίσαμε τους διαγωνισμούς των Μουσείων Πάτρας και Χανίων. Στο Μουσείο Βεργίνας, που αποτέλεσε το τέταρτο κατά σειρά μουσείο που μελετήσαμε, στα πλαίσια της συμμετοχής μας στον συγκεκριμένο διαγωνισμό, είχαμε την ευκαιρία να προσεγγίσουμε το

σχεδιασμό Μουσείου μέσα σε αρχαιολογικό χώρο. Αυτή και μόνον η παράμετρος επηρέασε σημαντικά το συνολικό σχεδιασμό.

Το γραφείο μας βέβαια ασχολείται, με μία σειρά διαφόρων έργων μεταξύ των οποίων και Μουσεία. Όλα τα έργα είναι σημαντικά. Υπάρχουν όμως και εκείνα που είναι σημαντικότερα λόγω της χρήσης και του μεγέθους τους. Ιδιαίτερα τα έργα δημοσίου ενδιαφέροντος και χρήσης καθίστανται εκ των πραγμάτων από τα πιο εμβληματικά.

Τα Μουσεία είναι, κατά την άποψή μου, από εκείνα τα δημόσια κτίρια που προβάλλουν αλλά και οφείλουν να παράγουν πολιτισμό, συ-

νεισφέρουν στις κοινωνικές επαφές και ενισχύουν την ποιότητα των πολιτιστικών δομών. Με δεδομένη την αναγκαιότητα λειτουργίας του Μουσείου ως «μήτρα παραγωγής πολιτισμού», ο αρχιτέκτονας καθορίζει τόσο τις παραμέτρους όσο και τα κριτήρια σχεδιασμού, τα οποία θα εξασφαλίσουν την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου. Οι χώροι στις τρεις διαστάσεις τους και η διάρθρωσή τους σε συνδυασμό με τις ροές κίνησης και τα εκθέματα θα πρέπει να εξασφαλίσουν τις δυνατότητες σχεδιασμού της Μουσειακής έκθεσης με συγκεκριμένο στόχο, αλλά και τις πιθανές μελλοντικές διαφοροποιήσεις.

Ο στόχος που εμείς επιδίωξαμε ήταν να σχεδι-

άσομε Μουσεία τα οποία δεν θα λειτουργούν μόνο ως εξαιρετικής ποιότητας εκθετήρια, αλλά όπου ο επισκέπτης παρατηρεί, αναλύει και ουσιαστικά «υποχρεώνεται» από τον συνολικό σχεδιασμό κτιρίου και Μουσειακής έκθεσης να μπει στην διαδικασία συγκρίσεων μέσω συνειρμών μεταξύ αυτού που παρατηρεί και αυ-

τού που γνωρίζει. Η διαδικασία αυτή συμβάλλει στην παραγωγή πολιτισμού.

Ερ: Τις τελευταίες δεκαετίες παρατηρείται μια στροφή του αρχιτεκτονικού κόσμου προς τον σχεδιασμό μουσείων «νέας γενιάς»,

όπως αυτή υπαγορεύεται από τις ανάγκες – τουριστικές, οικονομικές ή και πολιτιστικές του κοινού. Συμμερίζεστε συνεπώς την άποψη ότι βρισκόμαστε μπροστά σε μια ανάγκη για εκσυγχρονισμό των αντιλήψεων μας περί μουσείων όπου η διάδραση με τα εκθέματα αποκτά μια σημασία μεγαλύτερη τελικά και

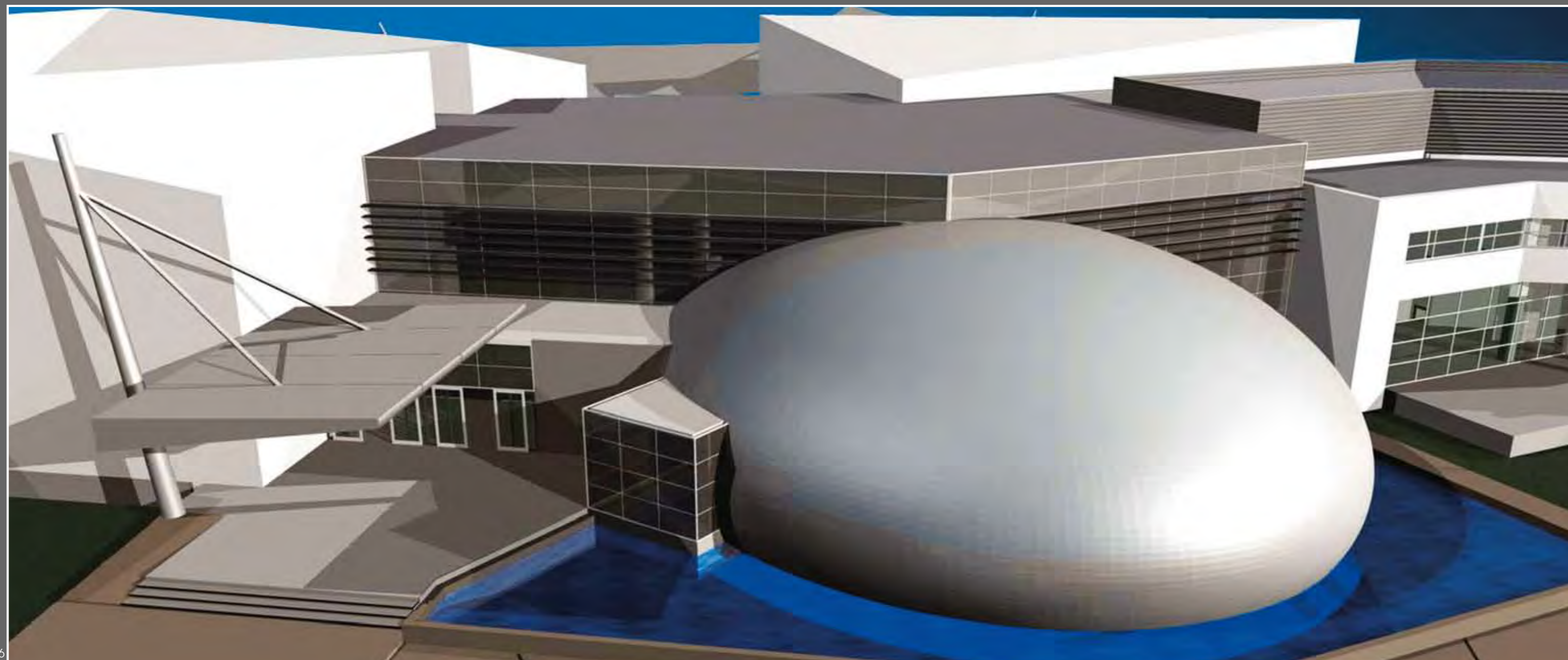
από το ίδιο έκθεμα (ο επισκέπτης ως μέρος του παρελθόντος που απεικονίζεται και όχι απλά ως θεατής);

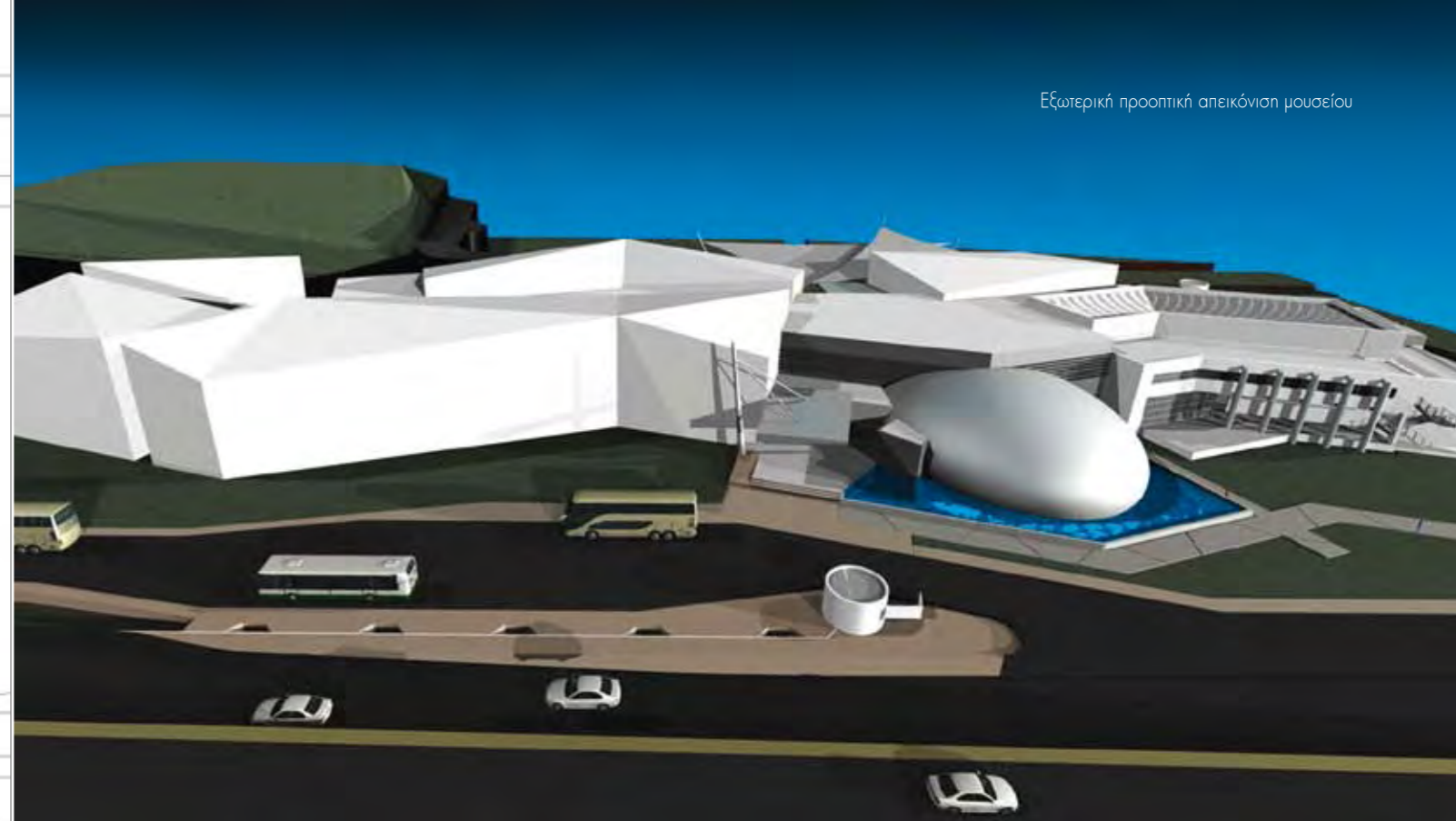
Απ: Το Υπουργείο Πολιτισμού και Πολιτιστικά Ιδρύματα ήταν οι φορείς που δημιούργησαν τις δυνατότητες για σχεδιασμό σημαντικού αριθ-

μού νέων Μουσείων. Οι Αρχιτέκτονες συνέβαλλαν μέσα από τον Αρχιτεκτονικό σχεδιασμό στην υλοποίησή τους ο καθένας με τους στόχους του. Προσωπικά πιστεύω, όπως ήδη προανέφερα, ότι μία από τις βασικότερες παραμέτρους σχεδιασμού ενός Μουσείου στο σύνολό του είναι εκείνη που εξασφαλίζει την διαδρα-

στική του δυνατότητα. Είναι όμως βέβαιο ότι ο εκσυγχρονισμός των αντιλήψεων δεν αφορά μόνον τα Μουσεία.

Ερ: Ποια η διεθνής σας εμπειρία στον σχεδιασμό τέτοιων κτιρίων και ως εκ τούτου οι όποιες επιρροές σας? Θεωρείται ότι υπάρχει

κάποια αναφορά σε ανάλογο οικοδόμημα του εξωτερικού που αναγνωρίζετε στα σχέδια σας;

Απ: Υπάρχουν σημαντικά αξιόλογα Μουσεία που έχουν γίνει ανά τον κόσμο. Συνειδητά, τουλάχιστον δεν διακρίνω κάποια συγκεκριμένη αναφορά στα Μουσεία που εμείς σχεδιάσαμε.

Ερ: Δεδομένου του χαρακτήρα αυτών των κτιρίων και των αλληλοεπικαλύψεων εξουσιών μεταξύ αρχιτεκτονικής ομάδας και αρμόδιας αρχαιολογικής υπηρεσίας, που εντοπίζετε εσείς την χρυσή τομή κατά την διαδικασία παραγωγής έργου και πώς διαχειρίζεστε μια πιθανή υπέρβαση ορίων όπως στην περίπτωση του Μουσείου της Πάτρας; (για την ιστορία, σ' αυτό το σημείο αξίζει να τονιστεί ότι το αρχιτεκτονικό γραφείο του Θ. Μπομπότη είχε εκπονήσει και την Μουσειακή έκθεση του Μουσείου Πατρών. Η μελέτη αυτή είχε εγκριθεί ομόφωνα από το ΚΑΣ τον Ιούνιο του 2007).

Απ: Η αρχιτεκτονική και η αρχαιολογία είναι δύο σημαντικές επιστήμες με σαφείς διακριτούς ρόλους. Στον συνολικό σχεδιασμό του Μουσείου είναι απαραίτητη η συνεργασία μεταξύ τους.

Πράγματι στο Μουσείο Πατρών είχαμε την ευκαιρία να μελετήσουμε και να σχεδιάσουμε, εκτός του κτιρίου, την Μουσειακή έκθεση με

την υποστήριξη των αρχαιολόγων σε θέματα αρχαιολογικού χαρακτήρα. Η εκπόνηση της Μουσειακής Μελέτης είναι μια μεγάλη πρόκληση για τον αρχιτέκτονα που έχει σχεδιάσει και το Μουσείο ως κτίριο.

Πέραν όμως από την πρόκληση ήταν και μια σημαντική εμπειρία. Η εμπειρία αυτή, δημιούργησε νέους προβληματισμούς και νέες παραμέτρους στον γενικότερο σχεδιασμό Μουσείων και όχι μόνον.

Όταν σχεδιάζαμε το κτίριο του Μουσείου γνωρίζαμε τα βασικότερα εκθέματα και τους βασικούς τομείς (Δημόσιος βίος, ιδιωτικός βίος, νεκρόπολη). Έτσι διαμορφώσαμε τους βασικούς άξονες σχεδιασμού. Όταν εκ των υστέρων κληθήκαμε να σχεδιάσουμε την έκθεση είχαμε την ευκαιρία να επαληθεύσουμε αν οι στόχοι που είχαμε βάλει μπορούσαν να επιτευχθούν. Έτσι κτίριο και έκθεση αποτέλεσαν ένα ολοκληρωμένο Μουσείο, με συγκεκριμένη ροή και συγκεκριμένους ιδιαίτερους τρόπους έκθεσης προσιτούς προς τους επισκέπτες. Ένα Μουσείο σύγχρονο, απαλλαγμένο από στοιχεία που προκαλούν αμηχανία και κόπωση στον επισκέπτη αλλά και του παρέχουν τη δυνατότητα να γνωρίσει παρελθόντες πολιτισμούς, σε συνδυασμό με τις προσωπικές του εμπειρίες, όποιες και αν είναι αυτές.

Θέλω να ελπίζω ότι κατά την υλοποίηση της έκθεσης δεν θα προκύψουν αλλαγές που θα μπορούσαν να αλλοιώσουν όλη αυτή την προσπάθεια που έγινε για τη δημιουργία ενός σύγχρονου Μουσείου.

Εναέρια πανοραμική διαδρομή πάνω από Foyer

Λεπτομέρεια κύριας όψης

ΝΕΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

Αρχιτεκτονική Μελέτη: **ΓΕΩΦΑΝΗΣ ΜΠΟΜΠΟΤΗΣ & ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ Ε.Π.Ε.**
Φωτογράφος: **Χαράλαμπος Λουϊζίδης** (Αρχιτέκτων Μηχανικός ΕΜΠ)
Επιμέλεια κειμένων: **Φιλώ Ηλιοπούλου**

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

Συντελεστές Έργου
 Αρχιτεκτονική Μελέτη &
 Ειδική Αρχιτεκτονική Μελέτη:

«ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΜΠΟΜΠΟΤΗΣ
 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ Ε.Π.Ε.»
 «ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΜΠΟΜΠΟΤΗΣ
 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ Ε.Π.Ε.»

Μελέτη Μουσειογραφική:

«ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ Α.Τ.Ε.»
 «Α. ΠΑΝΤΑΖΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΑΕ
 ΜΕΛΕΤΩΝ Κ' ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ»

Στατική Μελέτη:

Η/Μ Μελέτη:

Γεωτεχνική Μελέτη:

Περιβαλλοντική Μελέτη:

Ακουστική Μελέτη:

Μελέτη:

Προϋπολογισμός:

22.000.000 €

Λεπτομέρεια Στεγάστρου Εισόδου

Εξωτερική Άποψη
 του Νέου Μουσείου Πατρών

Ένα κτριικό κέλυφος από ασύμμετρους πρισματικούς και ελλειψοειδείς όγκους, σχεδιάστηκε για να φιλοξενήσει ευρήματα παρελθόντος πολιτισμού. Μία σύγχρονη σύνθεση που μέσα από την άτακτη τάξη επιχειρεί την αρμονία που εκφράζεται στους όγκους, στις επιφάνειες που τους συνθέτουν, στις κινήσεις και τις διαδρομές μέσα στους χώρους, στους οποίους εκτίθενται τα ευρήματα.

Μία οργανικά και λειτουργικά δομημένη αποδόμηση, απαλλαγμένη από τη στατικότητα της συμμετρίας που επιδιώκει το διάλογο με το περιβάλλον, τους επισκέπτες,

τους χρήστες. Έναν διάλογο που στη συνέχεια εσωτερικά θα εξελιχθεί σε διαλεκτική σχέση και που θα πρέπει να αναπτυχθεί μεταξύ χώρων επισκέπτη-παρατηρητή και εκθέματος. Είναι αυτή η διαλεκτική σχέση που απαιτείται ώστε το Μουσείο να μην αποτελεί απλά έναν εκθεσιακό χώρο, αλλά ένα χώρο παραγωγής, γνώσης και παιδείας. Η ανάπτυξη αυτής της διαλεκτικής σχέσης εξασφαλίζεται με την οργανική συνύπαρξη: της Αρχιτεκτονικής, του τρόπου έκθεσης των ευρημάτων αλλά και των δραστηριοτήτων που θα πλαισιώσουν τη λειτουργία του Μουσείου.

Εξωτερική Άποψη
 Κύριας όψης

Τα Μουσεία και γενικά οι χώροι όπου εκτίθενται στοιχεία πολιτισμού οφείλουν να αποκτίσουν διαδραστικό (interactive) χαρακτήρα, οφείλουν να δημιουργήσουν τις συνθήκες εκείνες που η παρατήρηση του εκθέματος θα εξελιχθεί σε κατανόηση και γνώση του πολιτισμού που εκπροσωπούν. Μόνο έτσι θα μπορέσουν να καταστούν μήτρες παραγωγής πολιτισμού.

Η Αρχιτεκτονική θα δημιουργήσει τις κατάλληλες συνθήκες ώστε να εξασφαλιστούν: οι ροές έκθεσης των ευρημάτων, ο κατάλληλος τρόπος προβολής τους, οι κατάλληλοι χώροι

για την υποστήριξη των διαφόρων δραστηριοτήτων. Η οργάνωση και ο τρόπος έκθεσης των ευρημάτων θα χρησιμοποιήσει τις προτάσεις του Αρχιτεκτονικού σχεδιασμού για να δημιουργήσει τις θεματικές, χρονικές κλπ. διαδρομές και γενικότερα να προβάλλει με τον καταλληλότερο τρόπο τα εκθέματα.

Η Διαχείριση του Μουσείου θα οργανώσει τις εκδηλώσεις και τις δραστηριότητες εκείνες που μαζί με την έκθεση θα εξασφαλίσουν το διαδραστικό χαρακτήρα του Μουσείου, ώστε να αποτελέσει πεδίο παραγωγής πολιτισμού.

Ο σχεδιασμός των εναλλακτικών διαδρομών στους εκθεσιακούς χώρους

Η εναέρια πανοραμική διαδρομή

Το virtual museum

Η αμφιθεατρική αίθουσα

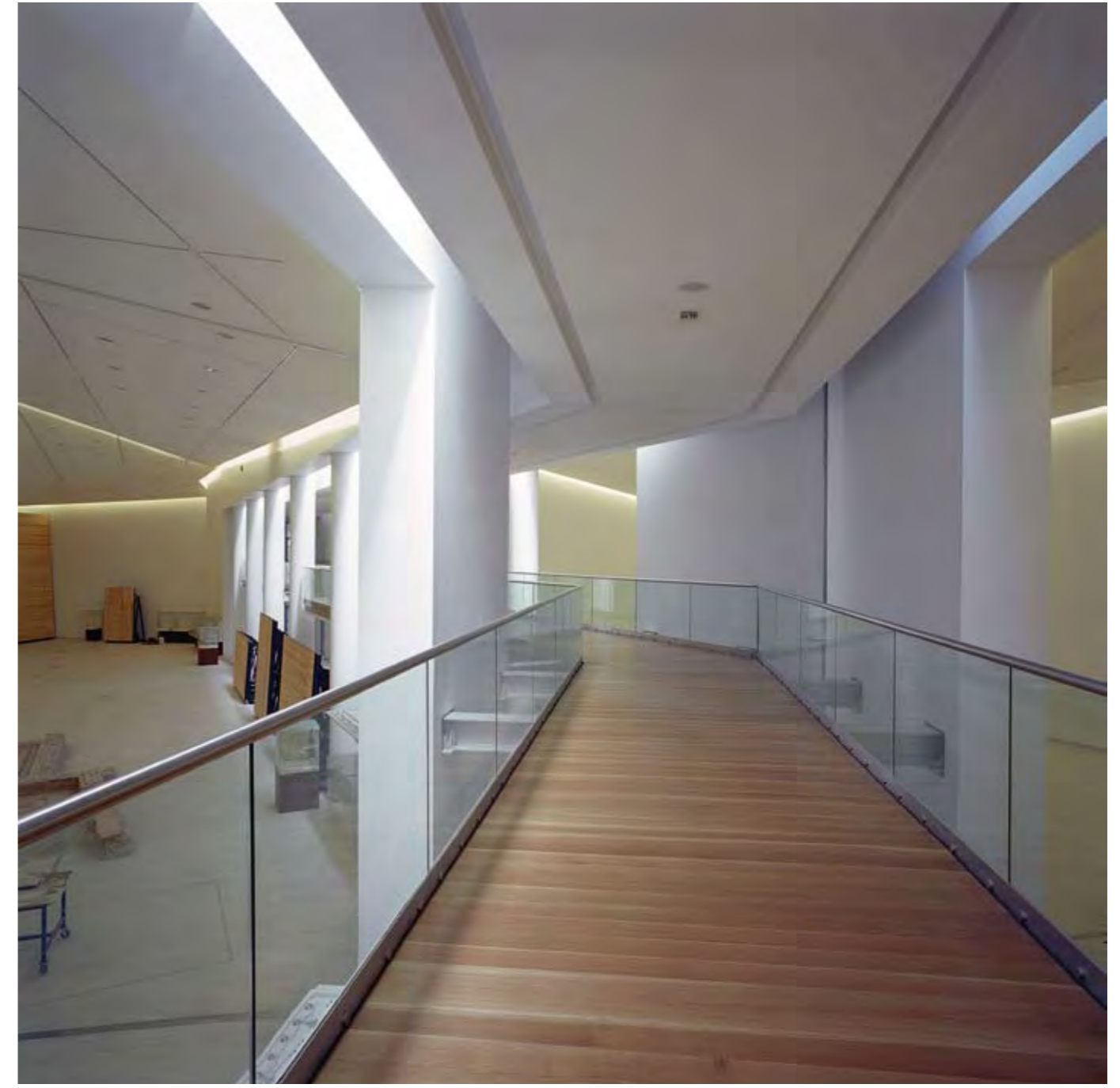
Η αίθουσα εκπαιδευτικών προγραμμάτων είναι ορισμένοι από τους βασικούς παράγοντες που ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός εξασφάλισε και οργάνωσε για την επίτευξη της σύγχρονης λειτουργίας του Νέου Μουσείου Πατρών προς την κατεύθυνση που ήδη αναφέρθηκε.

Ο σχεδιασμός του κτιρίου κατά μήκος της Εθνικής οδού Πατρών – Αθηνών, που σήμερα αποτελεί αστική κεντρική

λεωφόρο ταχείας κυκλοφορίας, παρέχει την αμεσότητα εντοπισμού του από μεγάλο αριθμό διερχομένων, αλλά και την ευκολία πρόσβασης σ' αυτό. Ουσιαστικά, πρόκειται για ένα σύγχρονο τεχνολογικά κτίριο, με συγκεκριμένη ταυτότητα, με αναγνωρίσιμη λιτή αισθητική και αισθητική που προκύπτει από τη σύνθεση και την μορφή, την υφή και το χρώμα των δομικών στοιχείων που το συνθέτουν αλλά και από την σύνθεση των επιμέρους γεωμετρικών όγκων που φιλοξενούν τις διάφορες χρήσεις. Ένα κτίριο απαλλαγμένο από στοιχεία πρόσκαιρου εντυπωσιασμού, το οποίο στοχεύει στη διαχρονική παρουσία αλλά και στην ανάγκη έκφρασης και καταγραφής της σύγχρονης εποχής, του σύγχρονου πολιτισμού.

Η βασική ιδέα του λειτουργικού αρχιτεκτονικού σχεδια-

Χώρος εισόδου, Πωλητηρίου & virtual museum

Υπεριψωμένη Πανοραμική Μουσειακή διαδρομή μεταξύ των ενοπέτων

σμού ήταν η δημιουργία ενός άξονα, εκατέρωθεν του οποίου χωροθετήθηκαν εκθεσιακές αίθουσες, αμφιθέατρο, εργαστήρια και γενικά όλοι οι προβλεπόμενοι χώροι. Ο άξονας αυτός αποτελεί τον βασικό χώρο ευανάγνωστης κυκλοφορίας και εξυπηρέτησης των εκθεσιακών και γενικότερα Μουσειακών αναγκών. Χωρίζει και ενοποιεί τις αίθουσες, αποτελεί από μόνος του εκθεσιακό χώρο σύντομης εκθεσιακής διαδρομής, εξυπηρετεί τις ανάγκες μετακίνησης των εκθεμάτων και άλλων στοιχείων από τις αίθουσες στα εργαστήρια και αντίστροφα. Διατρέχει όλο το μήκος του Μουσείου, συνιστά τη ραχοκοκαλιά του κτιρίου και συνδέει όλους ανεξαιρέτως τους χώρους. Με κατεύθυνση παράλληλη της πρώην Εθνικής Οδού Πατρών-Αθηνών, η τεθλασμένη του ανάπτυξη, αποτελεί έναν

από τους βασικούς ρυθμιστικούς παράγοντες της συνολικής ανάπτυξης και μορφής του κτιρίου στο επίπεδο και στο χώρο. Η εξωτερική αισθητική λιτότητα, οι μορφές και τα σχήματα εισχωρούν στο εσωτερικό του κτιρίου, έτσι που η ογκοπλαστική του εξωτερικού κελύφους αποτυπώνεται εσωτερικά και δημιουργεί την διαλεκτική συνέχεια του έξω με το μέσα.

Το χρώμα και η υφή των υλικών επικάλυψης σε συνδυασμό με την θέση και την μορφή των επιφανειών που οριοθετούν τους όγκους, αναδεικνύουν τη συνολική πλαστικότητα του κτιρίου. Μία πλαστικότητα που αποκτά δυναμικό χαρακτήρα μέσα από τη διαφορετική φωτεινότητα των επιφανειών, η οποία εξαρτάται από την κίνηση του ήλιου.

Φουαγιέ

Επιμέρους βασικά στοιχεία:**Είσοδος στο κτίριο**

Τοποθετήθηκε κεντροβαρικό και σηματοδοτείται έντονα από το ιδιαίτερο στέγαστρο και τον παράπλευρο ελλειψοειδή όγκο ο οποίος εδράζεται σε υδάτινη επιφάνεια.

Αναφορά στο υδάτινο στοιχείο που αποτέλεσε και αποτελεί βασικό παράγοντα της εξέλιξης του ελληνικού πολιτισμού.

Χώρος εισόδου και διανομής κυκλοφοριών

Χώρος εκτόνωσης και αναμονής. Βρίσκεται πάνω στο άξονα, είναι συνέχεια της κεντρικής εισόδου και αποτελεί το κέντρο διανομής κινήσεων και κυκλοφοριών από και προς όλους τους χώρους του Μουσείου.

Ο ελλειψοειδής όγκος, ο διάδρομος της «εναέριας» κυκλοφορίας, οι κλίμακες και ανελκυστήρες, το πωλητήριο και ο όγκος των χώρων υγιεινής, κλπ., αποτελούν μία σειρά στοιχείων και χώρων που βρίσκονται μέσα σ' αυτόν και που τον καθιστούν ως τον πλέον δυναμικό, λειτουργικό και οπτικά, χώρο.

Κυκλοφορίες – κινήσεις – εναέρια κυκλοφορία

Ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να επιλέξει σύμφωνα και με την οργάνωση της έκθεσης, διαφορετικές διαδρομές. Έχει επίσης τη δυνατότητα να επιλέξει και την «εναέρια» διαδρομή παρατηρώντας τα εκθέματα πανοραμικά και από άλλη οπτική γωνία. Αυτή η διαδρομή εκτός των άλλων, προσφέρεται σε όσους δεν διαθέτουν τον απαιτούμενο χρόνο, να επισκεφθούν το Μουσείο και να αποκτήσουν μία σύντομη γενική εικόνα των όσων εκτίθενται, δυνατότητα ιδιαίτερα χρήσιμη για όσους η Πάτρα δεν αποτελεί προορισμό αλλά αφετηρία προς άλλες κατευθύνσεις.

Αμφιθεατρική Αίθουσα

Αίθουσα με άμεση πρόσβαση από το χώρο εισόδου που η κατάλληλη χρήση της μαζί με το virtual museum και την οργάνωση της έκθεσης, μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στη στο διαδραστικό χαρακτήρα του Μουσείου.

Virtual Museum

Η οργάνωση και ο εξοπλισμός του χώρου αυτού συμμετέχει επίσης στο διαδραστικό χαρακτήρα του Μουσείου παρέχοντας τη δυνατότητα οποιασδήποτε πληροφόρησης για τα εκθέματα του Μουσείου, για τις σχέσεις των πολιτισμών, των περιόδων, κλπ. Βρίσκεται μέσα στον ελλειψοειδή όγκο, στη στάση της εναέριας κυκλοφορίας.

Αίθουσες εκθέσεων

Μονοχρωματικές ευρύχωρες αίθουσες, απαλλαγμένες από στοιχεία οπτικής όχλησης των εκθεμάτων. Το μέγεθος και το σχετικά μεγάλο ύψος των χώρων αυτών, εξασφαλίζουν ποικίλες δυνατότητες παρουσίασης των εκθεμάτων χωρίς την πίεση του «βάρους» χαμηλής οροφής. Η τεθλασμένη ανάπτυξη τους αυξάνει τα επίπεδα προβολής και μαζί με την πρισματική ψευδοροφή συμμετέχει στη μείωση του ηχητικού συντονισμού.

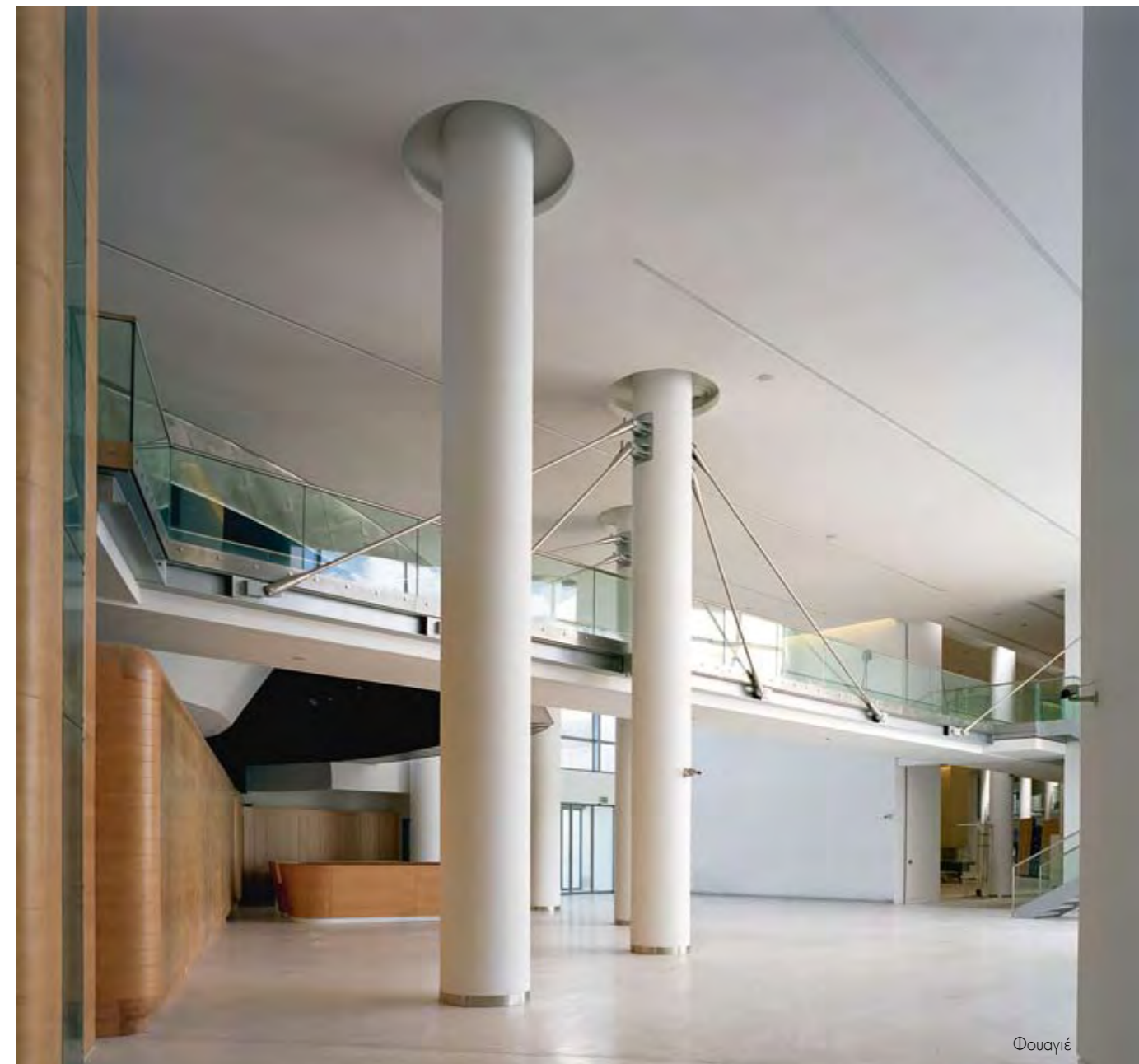
Μία σειρά άλλοι χώροι πλαισιώνουν το Μουσείο όπως: πωλητήριο, χώροι διοίκησης, αναψυκτήριο, εργαστήρια συντήρησης, αποθήκες, κλπ, που στο σύνολο συνθέτουν μία Αρχιτεκτονική παρέμβαση που στοχεύει να αποτελέσει δυναμικό σημείο αναφοράς της πόλης της Πάτρας.

Για την ολοκλήρωση του συνολικού Μουσειακού Σχεδιασμού μετά τον Αρχιτεκτονικό, απαιτείται ο σχεδιασμός την έκθεσης και η οργάνωση των ενεργειών και δραστηριοτήτων ώστε όπως ήδη αναφέρθηκε, το Μουσείο να μην αποτελέσει μόνο έναν ενδιαφέροντα εκθεσιακό χώρο, αλλά ένα πραγματικό χώρο παραγωγής πολιτισμού, που θα συμμετέχει στο σύνολο των πολιτιστικών δράσεων όχι μόνο της πόλης αλλά σε πανελλαδική εμβέλεια. Ένα πολιτιστικό κτίριο που στοχεύει να εκφράσει το σύγχρονο γίγνεσθαι και να συνδέσει το σημερινό με τον παρελθόντα πολιτισμό.

Ένα Μουσείο που εκτός από θεματοφύλακα πολιτισμού οφείλει να συμβάλλει δυναμικά στην εξέλιξη του.

Υπερψωμένη Πανοραμική μουσειακή διαδρομή μεταξύ των ενωπίτων ιδιωτικού & δημόσιου βίου

Φουαγιέ

ΥΛΙΚΑ

Το κτίριο αναπτύσσεται γραμμικά και παράλληλα προς το δρόμο Πάτρα – Αθήνα και συντίθενται:

- από τρεις λιτούς πρισματικούς όγκους που φιλοξενούν τις αίθουσες εκθέσεων
- από έναν ευθύγραμμο όγκο που φιλοξενεί την διοίκηση, τα εργαστήρια & το αναψυκτήριο
- & από έναν ελλειψοειδή όγκο που φιλοξενεί το αμφιθέατρο & το virtual museum.

Στο κέντρο του κτιρίου, βρίσκεται η είσοδος και ο χώρος διανομής κυκλοφοριών.

Όλο το κτιριακό κέλυφος (όψεις και στέγες) με εξαίρεση τον ελλειψοειδή όγκο έχουν καλυφθεί με πέτρινες πλάκες διαστάσεων 100X200 cm δημιουργώντας αεριζόμενες πλαγοκαλύψεις & επικαλύψεις που συμβάλλουν στο βιο-

κλιματικό χαρακτήρα του κτιρίου.

Οι πλάκες αυτές πάχους 12mm είναι επικολημένες σε honeycomb 12mm. Η επιλογή αυτή μείωσε το συνολικό βάρος του κτιρίου κατά 600 τόνους. Παρέχει δε τη δυνατότητα εύκολης αντικατάστασης των πλακών και άριστη συμπεριφορά στο σεισμό.

Ο ελλειψοειδής όγκος είναι καλυμμένος με φύλλα τιτανίου. Ο παραλληλεπίπεδος όγκος στην είσοδο που εκτείνεται και στο εσωτερικό του μουσείου επικαλύφθηκε με ξυλεία από κέδρο. Το στέγαστρο της εισόδου είναι επικαλυμμένο με ETALBOND. Εσωτερικά, τα δάπεδα σε όλους τους εκθεσιακούς χώρους και στην είσοδο είναι επιστρωμένα με μαγνησιακό δάπεδο. Τα δάπεδα των εργαστηρίων έχουν καλυφθεί από ειδικής

αντοχής και προδιαγραφών πλακίδια. Οι εσωτερικές κάθετες επιφάνειες των εκθεσιακών χώρων έχουν επενδυθεί με διπλή γυψοσανίδα σε απόσταση 10cm από την τοικοποιία μέσα από την οποία γίνεται η απαγωγή του αέρα αποφεύγοντας έτσι τα στόμια απαγωγής του κλιματισμού. Τα στόμια προσαγωγής επίσης έχουν τοποθετηθεί στην περίμετρο σε εσοχές έτσι ώστε κανένα στοιχείο του κλιματισμού να μην είναι εμφανές και να δημιουργεί πρόβλημα στα εκθέματα του μουσείου. Οι ψευδοροφές είναι ηχοαπορροφητικές με το σύστημα ΣΤΟ. Τα συστήματα ηχοαπορρόφησης / ηχομόνωσης, οι ψευδοροφές, τα χωρίσματα, οι επενδύσεις, οι ειδικές κατασκευές και οι εσωτερικοί θόλοι αποτελούν κατασκευές της εταιρείας ΤΕΧΝΗ & ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΕΤΕ.

Είσοδος virtual museum
απο την υπερυψωμένη
διαδρομή

THE NEW ARCHAEOLOGICAL MUSEUM OF PATRAS

A nutshell of asymmetrical prismatic volumes was designed in order to accommodate the discoveries of a past culture. A modern composition which, through the irregular order, attempts to express the harmony of the volumes, the surfaces, the movements and circulation through the spaces where the exhibits are displayed. An organic and functionally structured deconstruction, exempted from a static symmetry that seeks the dialogue with the environment, the visitors and the users.

The museums and in general the spaces where elements of culture are exposed, need to acquire an interactive character and create those conditions through which the observation of the exhibits will evolve to the comprehension and knowledge of the culture that they represent.

The design of the building along the National road of Athens-Patras, which constitutes an urban central highway, renders the museum a landmark for the area and provides easy and direct access to it. The basic idea of the functional architectural design was the creation of an axis, at both sides of which exhibition rooms, amphitheatre, laboratories and all the programmatic elements were located. This axis constitutes the basic area of the coherent circulation and accommodates all the exhibition and museum needs in general.

A series of spaces frame the Museum such as as the amphitheatre, the virtual museum, the exhibition rooms, the gift shop, the administrative spaces, the cafe, the maintenance laboratories etc, which compose in total an architectural intervention aiming at stating itself as a dynamic point of reference for the city of Patras. The exterior aesthetic simplicity and the forms that penetrate in the interior of the building result in the expression of the former aesthetics in the interior of the building, which in turn creates the dialectic fluidity of inside-outside.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ

Χωματουργικά, **ΛΕΖΗΣ ΠΕΤΡΟΣ**, Σκυροδέματα, ***ΖΗΤΑ Α.Ε.**, **INTERBETON**, Σιδηρός οπλισμός, **ΣΙΔΕΝΟΡ Α.Ε.**, **ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.**, Μονωτικά υλικά, **SIKA HELLAS S.A.**, Πλακίδια δαπέδων, χώρων υγιεινής, ***ΒΕΝΝΑ Α.Ε. ΤΑΒΕΡΝΑΡΑΚΗΣ ΜΑΡΙΝΟΣ**, Είδη υγιεινής, boiler, **ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ - ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ**, Μηπαρία ΑΜΕΑ, **ΤΡΙΤΩΝ - ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ**, Ουρητήρια, **ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ**, Μαγνησιακά δάπεδα, **EUROLIT Α.Ε.**, Μαρμάρινες επενδύσεις, **ΛΕΥΚΑ ΜΑΡΜΑΡΑ ΘΑΣΟΥ**, Ξηρά δόμηση, ***ΤΕΧΝΗ & ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΕ, ΚΝΑUF ΓΥΦΟΠΟΙΑ Α.Β.Ε.Ε.**, Τιπάνιο, **ΠΑΓΚΡΑΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Ο.Ε.**, Αλουμίνια, **ΑΦΟΙ ΛΑΖΑΝΑ Ο.Ε.**, ***ΕΤΕΜ Α.Ε.**, Υαλοπετάσματα, **ΕΥΡΩΚΑΤ, *ΕΧΑΛCO S.A.**, Ηχοαπορροφητικά πάνελα, ***ΜΙΡΕSCO ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΕ**, Ηχοαπορροφητικά πετάσματα, **ΒΑΡΑΓΚΗΣ ΑΒΕΠΕ Α.Ε.**, Ηχοαπορροφητικές ψευδοροφές, ***DRAPA ΧΕΜΙΕ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΡΑΣ. & ΣΙΑ ΟΕ**, Μεταλλικές κατασκευές, **Ν. ΦΡΑΓΚΟΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Α.Ε.Κ.Ε.**, Roigent-w, **GERMAN TEC HELLAS**, Μονώσεις, χρώματα, Βιομηχανικά δάπεδα, ***ΔΥΝΑΜΟΧΡΩΜ**, Ξυλουργικά, **Ε.ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ - Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.**, Μοκέτες, linoleum, **Σ. ΖΙΓΚΗΡΗΣ, DECOFLOOR LTD, FLOTEX**, Ξυλουργικά, **ΚΑΡΒΕΛΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ**, Ξύλινα δάπεδα, **ΤΑΣΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΣ**, Ενδοδαπέδιο, **ELECTRA HELLAS Α.Ε.**, Ηχοαγίδες, ***CLIMA COMFORT COMPONENTS LTD**, Θερμαντικά σώματα, ***CALDA S.A.**, Καπνοδόχος, **Κ. ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΑΒΕΕ**, Κλιματισμός, **TRANE HELLAS**, Στόμια, fire damper, **AIRTECHNIC ΧΑΤΖΟΥΔΗΣ, EUROPERSIS**, Ανεμιστήρες, **ΚΑΦΦΕ Α.Ε.**, Λέβητας, **CALORIA**, Μεγάφωνα, **AUDIO BRAIN HELLAS**, Πεπιεσμένος αέρας, **ATLAS COPCO**, Πιεστικό σύστημα, κυκλοφορητές, **WILO HELLAS**, Πίνακες μέσων/χαμηλής τάσης, **SCHNEIDER ELECTRIC, ΑΦΟΙ ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΙ**, Ροπαφόρος ράγα, ***BRIGHT S.A.**, Φωτισμός, **ARRAY TRADING, ΠΕΤΡΙΔΗΣ Α.Ε.**, **ΑΦΟΙ ΓΡΑΒΑΝΗ**, Διαχείριση φωτισμού, **ABB Α.Ε.**, **EIB SHOP**, Πυρόσβεση, πυρανίχνευση, συναγερμός, CCTV, **Τ. ΖΑΡΙΦΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.**, Πυροσβεστικό συγκρότημα, **ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ**, Ρολόγια, **BON STUDIO**, Σκούπα κενού, **ΠΕΤΑΚΟ**, Τηλεφωνικά γκαζ, **CENTRAL**, Τηλεφωνικό κέντρο, **PHILIPS SA**, Υλικά κεραίας, ***Β.ΚΑΥΚΑΣ Α.Ε.**, Χειρολαβές ΑΜΕΑ, **ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, SCANIDEAL**, Υδραυλικές εργασίες, **ΥΔΑΣΠΗΣ Ε.Ε.**, Ηλεκτρολογικές εργασίες, ***ΗΛΙΑΣ Θ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.**, Εγκαταστάσεις κλιματισμού-αεραγωγού, **Ι. ΚΑΝΕΛΛΑΚΗΣ - Π. ΝΙΚΟΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ Ο.Ε.**, Εξωτερικές επενδύσεις, **Ν. ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΒΕΕ**, Αδρανή υλικά, **ΛΑΤΟΜΙΚΗ Α.Ε.**, Η/Ζ, **ΓΕΜΚΟ, BMS, CONTROLLINE, Sylomer, ΕΡΓΟΑΚΟΥΣΤΙΚΗ, Ups, ANKO Α.Ε.**, Ανελκυστήρες, **ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.**, Αποσκληρυντής, λίμνη, **ΦΙΛΠΡΟ - ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ**

*Οι εταιρείες με αστερίσκο διαφημίζονται στο παρόν τεύχος.